

درس ۱۶ (پیروزی فرهنگ بر شمشیر)

۱ پس از هجوم مغولان به ایران چه کسانی با به جان خریدن خطرهای زیاد به مغولان نزدیک شدند؟
دانشمندان و بزرگان ایرانی .

۲- چرا پس از هجوم مغولان ، بزرگان و دانشمندان ایرانی به مغولان نزدیک شدند ؟ آنها می کوشیدند که خوی
خشن و ویرانگر بیابانگردان مغول را مهار کنند و مانع خونریزی بیشتر شوند . بزرگان ایرانی همچنین تلاش می کردند
که مغولان را با فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی آشنا کنند و راه و رسم کشورداری را به آنان بیاموزند .

۳- خواجه نصیرالدین طوسی که بود ؟ یکی از برجسته ترین دانشمندان مسلمان ایرانی بود که به عنوان مشاور
هلاکوخان احترام بسیار یافت . او در جریان لشکرکشی هلاکو ، تلاش زیادی برای حفظ جان مردم و کاهش قتل و
غارت های مغولان کرد .

۴- رصدخانه مراغه به همت چه کسی و به چه منظوری ساخته شد ؟ به همت خواجه نصیرالدین طوسی و تشویق هلاکو
ساخته شد . این رصدخانه تبدیل به یک مرکز علمی و تحقیقاتی عظیم شد که منجمان و دانشمندان زیادی در آن
فعالیت می کردند . رصدخانه مراغه به وسایل اخترشناسی و کتابخانه بزرگی مجهز بود .

۵- خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی که بود و چه کرد ؟ یکی از سیاستمداران و دانشمندان نامدار ایرانی در
دوره مغول ، خواجه رشیدالدین فضل الله بود که خدمات فرهنگی و اجتماعی فراوانی انجام داد و او به عنوان پزشک
به دربار ایلخان راه یافت و علاقه بسیاری به عمران و آبادی و انجام کارهای خیریه داشت .

۶- بنای ربع رشیدی به همت چه کسی ، چگونه و در کجا تأسیس شد؟ خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی در تبریز
بود که شامل موسسات مختلف مانند مسجد ، مدرسه ، بیمارستان ، خانقاه و کتابخانه می شد .

۷- مغولان پیرو چه ادیانی بودند ؟

عده ای از آنها به آیین گذشتگان خود اعتقاد داشتند و گروه دیگری پیرو آیین بودایی و دین مسیحیت بودند .

۸- چرا مبلغان بودایی و مسیحی در ترویج و گسترش آیین خود در ایران موفقیت چندانی کسب نکردند ؟

زیرا مردم ایران اعتقاد محکمی به اسلام داشتند . سرانجام بر اثر کوشش عالمان و وزیران ایرانی ، ایلخانان به دین
اسلام در آمدند و مسلمان شدند .

۹- ایلخانان مغول چگونه به فرهنگ و تمدن ایران علاقه مند شدند ؟ بر اثر تلاش های بزرگان و عالمان ایرانی ،

سرانجام پس از چند دهه ایلخانان مغول به فرهنگ و تمدن ایران ، علاقمند شدند و برای عمران و آبادی تلاش کردند

۱۰- اقدامات غازان خان را بنویسید ؟ به تشویق و راهنمایی وزیر خود خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی اقدام به
اصلاح امور اداری ، مالی و قضایی کرد - برای عمران و آبادانی تبریز بسیار کوشید .

۱۱- در زمان غازان خان چه بناهایی ایجاد شد ؟ در روزگار او نشب غازان در تبریز با دوازده بنای مهم مانند

بیمارستان ، مسجد ، کاخ ، مدرسه ، کتابخانه و بر پا شد . هم زمان در بسیاری از شهرها مسجدی بزرگ و در کنار

آن گرمابه ای برای تأمین هزینه نگاهداری مسجد ساختند .

۱۲- سلطان محمد خدابنده که بود و چه کرد؟ سلطان محمد خدابنده (ا ولجایتو) جانشین غازان خان بود. او به

پیشنهاد وزیرش خواجه رشیدالدین فضل الله، پایتخت را به سلطانیه منتقل کرد و موجب آبادی آنجا شد.

۱۳- بناهای دوران ابوسعید آخرین ایلخان مغول از چه نظر کم نظیر هستند؟

این بناها از نظر عظمت و بلندی کنبدها و ایوان ها کم نظیرند. گچبری و کاشی کاری های زیبا و اعجاب انگیز بناهای مذکور، حاکمیت از ذوق و نبوغ معماران ایرانی در آن زمان دارد.

۱۴- چرا شاهرخ پسر تیمور، راه پدر خود را ادامه نداد؟ چون تحت تأثیر فرهنگ و تمدن ایران قرار داشت.

۱۵- چرا در زمان شاهرخ تعداد زیادی از شاعران و هنرمندان به هرات آمدند؟

به سبب توجه و علاقه ی شاهرخ به ادب و هنر.

۱۶- گوهر شاد که بود و چه کرد؟ همسر شاهرخ از زنان نیکوکار بود که به عمران و آبادی توجه داشت. او بناهای

متعددی در هرات و مشهد ساخت که مسجد گوهرشاد در جوار حرم حضرت امام رضا(ع) یکی از آنهاست.

۱۷- در دوره تیموریان کدام هنرها شکوفا شد؟ هنر نگارگری (نقاشی) و خوشنویسی شکوفا شد و نگارگران و نقاشان

آن زمان آثار هنری ارزشمندی از خود به جای گذاشتند.

۱۸- شاهنامه ی بایسنقری چگونه اثری است؟ یکی از نفیس ترین نسخه های کهن شاهنامه است که به سفارش

بایسنقر میرزا، شاهزاده ی تیموری نگارگری و تذهیب شد. این اثر از نظر کتاب آرایه و ارزش هنری، اهمیت فراوانی

دارد.

* یکی از برجسته ترین دانشمندان مسلمان ایرانی که مشاور هلاکوخان بود است. (خواجه نصیر الدین

طوسی)

* یکی از کارهای ارزشمند خواجه نصیر ساختن بود. (رصدخانه مراغه)

* معروف ترین کتاب خواجه رشیدالدین فضل الله بود. (جامع التواریخ رشیدی)

* یک نمونه بسیار مهم از عمران و آبادی و انجام کارهای خیریه، بنای در تبریز بود. (ربع رشیدی)

* -جانشین غازان خان بود که به عمران و آبادانی علاقه مند بود. (سلطان محمد خدا

بنده)

* اولجایتو در سلطانیه آرامگاهی برای خود بنا کرد که به معروف است. (کنبه سلطانیه)

* در زمان شاهرخ شهر به پایتختی تیموریان انتخاب شد. (هرات)

کمال مطالعات اجتماعی سجاد پودینه

@motaleat1400

@Sajadpoudineh